

AFC FEDERAL ADALET BAKANLIğI ZİYARETİ TOPLANTI TUTANAKLARI

Ralphriegel

İLK GÜN TOPLANTI TUTANAğI

AFC Adli Yardımlaşma Yasası iki ana bölüme ayrılmaktadır. Birinci bölüm uluslararası adli yardımlaşma, ikinci bölüm ise AB içindeki adli yardımlaşmaya ilişkindir.

İstinabe talebinin ilk kısmına ilişkin uluslararası mevzuat uygulanırken AB içindeki adli yardımlaşmaya ilişkin mütekabiliyet kuralları geçerlidir.

Ralphriegel

“Eğer Türkiye de bir gün AB mevzuatını uygulama mecburiyetinde kalırsa bizim düştüğümüz hatalara düşmesin çünkü Mevcut tek kanun ile ikili uygulama çok sorunları birlikte getiriyor.”

Genel işbirliği normları ve ikinci olarak da suçluların iadesine ilişkin normlar vardır. Her alan için gelen istinabe talepleri ikiye ayrılır. Almanya'dan yapılan taleplere ilişkin geniş bir kanuni temelimiz varken Almanya'nın taleplerine ilişkin ayrıntılı bir kanun bulunmamaktadır. Bununla birlikte yönergeler de uygulamayı kolaylaştırabilmektedir. Mesela bu çerçevede belirli sorunlara ilişkin hangi çözümlerin sunulabileceği ve evrakın ne şekilde hazırlanıp nereye gönderileceği genelge gibi düzenlemelerle belirtilir.

Herhangi bir ülke ile adli yardımlaşma sözleşmesi imzalandığı zaman mütekabiliyet hükümlerine göre AYT yerine getirilir.

Soru: Herhangi bir anlaşma olmamasına rağmen sadece mütekabiliyet ilkesine göre temel hak ve özgürlükler kısıtlanabilir mi mesela şahıs iadesi amacıyla tutuklanabilir mi?

Cevap:Eğer uluslararası sözleşme yok ise mütekabiliyeti ne zaman tespit edersiniz? Bunu uygulama gösterecektir. Mesela içtihad hukukuna tabi ülkeler mesela İngiltere mutlaka sözleşmenin bulunmasını artmaktadır. Diğer devletlerde mesela biz müsadereyi yaparız ve diğer devlete sorarız onların bu konudaki mütekebil tutumları beklenir aynı şey geçici tutuklama için de geçerlidir. Diğer devlet olumlu tutum içinde bulunmazsa tedbir (el koyma-tutuklama) 3 ay içinde kaldırılır. Bu süre daha önce hiç ikili ilişkiye girilmemiş bir devletle mütekabiliyet ilişkisine girilirse federal mahkeme bu süreyi kısaltabilir.

Soru :Aynı durum transfer için de geçerli midir

Cevap:Mütekabiliyet burada da geçerlidir ancak Alman vatandaşının transferi için bu kuraldan sarfınazar edilebilir.

Soru:Eğer hukuk kurallarının geçerli olmadığı düşünölen bir ölkede hüküm 10 yıl hüküm giyen bir Alman vatandaşı Almanya'ya transfer edilirse bu hüküm Almanya'da nasıl infaz edilir.

Cevap:Bu kişi bir yıl içinde serbest bırakılır. Eğer transfer eden öлке bu durumu bilir ve transfere yanaşmazsa bu kez transfer eden öлке ile pazarlık yapılır. Mesela bir yılda serbest kalmayacak ama iki veya üç yıl sonra serbest kalacak denilebilir. Bu hususta transfer eden öлке karar verecektir.

HolgerKARİTZKY

(Federal Adalet Kurumu Ceza Davalarında Uluslararası İşbirliğinden Sorumlu Birim Başkanı)

Federal Adalet Kurumu

2007 Ocak ayında kurulan birimimiz uluslararası çapta yapılan çalışmaları yürütmekte olup aktif çalışmamız 812 kişidir.

Adli sicil de buradan yönetilmektedir.

Bilgi paylaşımı bu kurum tarafından gerçekleştiriliyor.

AB içinde yapılan parasal yaptırımlar yani idari para cezaları da bu birimin görev alanına girmektedir.

Federal Almanya adalet bakanlığı çatısı altında yer almaktadır.

Geçen yıl 10000 civarında giriş yapıldı. Bölümde 15 kişi çalışıyor

Yaptığımız işin büyük kısmını aramalar oluşturuyor ancak talepler genelde elektronik ortamda iletiliyor.

Yakalama kararları AB yakalama müzakerelerinden oluşmaktadır.

Günlük çalışmalarımızın büyük kısmını diğer adli yardımlaşma evrakı kapsıyor.

Her geçen yıl yüzde 10 is artışı olmaktadır.

Türkiye ile olan ilişkimiz oldukça çarpıcıdır. 334 talepte bulunulmuş. 63 iade işlemi gerçekleştirilmiş 8 tane de infaz işlemi yerine getirilmiştir.

Federal savcılıkla birlikte çalışma yapmaktayız.

Ölkeler bazında uzmanlaşmış personel (zabıt katibi) çalıştırmaktayız.

Federal Alman adalet bakanlığı, adli yardımlaşma konusundaki yetkiyi bizim kurumumuza aktarmış durumdadır. Tüm adli yardımlaşma alanları için. Rıza yetkisi vs bizim yetki alanımızdadır.

Federal başsavcılık bizim kurumumuz üzerinden talep yapmaktadır. Uluslararası ceza mahkemelerinin ele aldığı konular üzerinde de çalışılmaktadır

Arama taleplerinde dışişleri bakanlığı ile yakın irtibatı çalışıyoruz. Bakanlığı özel önem arz eden vakalardan haberdar etmekteyiz.

Münferit olaylar dışında genel vakalar nazara alındığında bakanlığa danışmanlık hizmeti de verebiliyoruz.

İki ülke arasındaki anlaşmalar, eğitim veya uluslararası kuruluş ziyaret veya teftişlerinde bizim görüşümüz sorulmaktadır.

Yönergelere göre hareket etmekteyiz. Bu yönergelerde diğer ülkelere ilişkin bilgiler de mevcuttur. İnternet sitemizde mevcuttur.

Soru:Dışişleri ile hangi konularda birlikte çalışmaktasınız?

Cevap:Adli yardımlaşma kanunumuz gereği tüm konularda dışişleri ile mutabakat içinde olmalıyız, eğer ikili anlaşma varsa iki ülke adalet bakanlıkları arasında görüşmeler olmaktadır. Türkiye ile yazışmalar sefaret üzerinden yapılıyor. Biz genelde gerekli gördüğümüz oranda dışişleri bakanlığı ile görüş alışverişi içine giriyoruz.

Soru: Bu talep Almanya'nın çıkarlarına aykırı ise dışişlerinin görüşü ne kadar etkili olabilir?

Cevap:Bizim yaptığımız taleplerin dışişleri tarafından kesilmesi çok nadirdir.

Adli yardımlaşma yasası 74. Maddede " AYT nin tüm birimlerin mutabakatı ile yerine getirilebileceği " şeklinde bir tabir mevcuttur.

Crimejust'in buradaki temsilcisiyiz. Türkiye'den bu konuda yüklü talepler almaktayız. Son olarak bilgi talebi savcı ve hâkimlerin nasıl muayene edildikleri konusu idi.

Eurojust Networkun Almanya'daki irtibat noktalarından birisi de biziz.

Adli yardımlaşma yasası zorunlu düzenlemeler getirmez. Zorunlu düzenlemeler ikili ve uluslararası anlaşmalardan kaynaklanmaktadır.

Eskiden vaka sayısı az iken federal Alman bakanlığı üzerinden yerine getirilmekte idi. Mesela vergi suçlarında federal Alman bakanlığının yetkisine giriyordu. Ama vaka sayısı artınca AYT'lerin yerine getirilmesi eyalet bakanlıklarının yetkisine girdi.

Diğer AYT başlığı altındaki vakalar da eyaletlerin sorumluluğuna verildi.

İkinci olarak ise adalet bakanlığı bu alandaki yetkilerini federal adalet kurumuna aktardı.

Bir tür bilgilendirme zorunluluğu hassas vakalar getirildi. Bu konudaki görüşümüz alınmadan işlemlere devam edilememektedir.

Federal adalet kurumu olarak biz de federal adalet bakanlığını bilgilendirmek mecburiyetindeyiz.

Tutuklama ile ilgili talepler daha önem arz ediyor.

Soru: Almanya'nın tüm adli makamlarından gelen aytler için geliştirilen bir aytşablonu var mı?

Cevap: Yönergelerin arkasında bulunan şablonlar yargıçlar tarafından kullanılmaktadır. Her konu için hazırlanmış şablonlar mevcuttur. Eğer yargıç bu yönergelere göre bir ayt hazırlamamış ise

hakemlerimize yardımcı olmaya çalışıyoruz. İşin boyutları çok büyükse dışişleri bakanlığı ile müzakere yaparız.

Soru:Merkezi makam olan federal adalet dairesi mahkemeler adına güvence verebilir mi? Ne tür güvenceler verebilir?

Cevap:Hayır herhangi bir garanti veremiyoruz.

Soru:Hazır bulunma taleplerine hangi ölçüde kim tarafından onay verilmektedir.

Cevap:Savcı bu talepte bulunabilir ve biz de bu talebi onaylayabiliriz. Bunun için herhangi bir kriter bulunmamaktadır ve biz bu talepleri almak zorundayız?

Soru:Hazır bulunmada savcı dışında kimler bulunabilir soru sorulabilir mi ve belge temini yapılabilir mi?

Cevap:Almanya'da soruşturmalar polis tarafından yapılmakta olduğu için polisin hazır bulunmasına izin verilmektedir. Savcı yanında polis de gelebilir. Bilirkişilerin hazır bulunmasına ilişkin herhangi bir talepte bulunmadık ancak diğer ülkeler bizden bu talebi yapmaktadır ve bilirkişiler tanığa soru sorabileceklerdir. Bu masraflı bir metottur. Sorular bizim görevlilerimiz üzerinden yapılmaktadır. Tabi ki video yolu ile ifade alınmamış ise tutulan zaptın ve belgelerin bir örneği elden verilebilir.

İstinabe için kullanılacak pek çok konu var. Bazı ülkeler sadece diplomatik yolu tercih ediyor ancak yeni bir teknik geliştirdik. Hızlandırmak için dışişleri bakanlığı bünyesindeki büyükelçiliklerimizdeki irtibat görevlilerimiz aktif bir şekilde kullanılmaktadır. Bunun dışında untoc gibi enstrümanlar ile polisiye işbirliği de hızlandırılmaktadır.

Türkiye ile diplomatik yollarla AYT yerine getirilmektedir.Diğer yöntem ise bakanlıklar arasında kurulacak ilişkidir. Son bir işlem yolu ise AB içinde yapılan bir yoldur. Bu daha esnek bir yoldur.

Soru:Email yolu ile talep alınıyor mu?

Cevap:Türkiye örneğinde bunun büyükelçilik kanalı ile gelmesi gereklidir. Dolayısıyla büyükelçilik üzerinden email yolu ile yapılan aytlar daha sonradan fiziken gönderildiği takdirde yerine getirilebilir. Elektronik imza ile ilgili ab genelinde bir çalışma var. Güvenli bir veri aktarımı su an için mümkün değil ancak bir network kurulmasına çalışılıyor. Faks yolu ile haberleşme yapılıyor. Hâlihazırdaemail yolu ile ayt alıyor ve arkasından gelen evrakları edinene kadar işlemleri sürdürüyoruz. İnterpol'den gelen belgeler güvenli ortamda iletiliyor ancak ülke İnterpol'ünden gelen belgeler için güvenli bir ağ bulunmuyor.

Suçluların iadesi

Alman yasalarına göre onay iki düzeyde verilir. Yüksek eyalet mahkemesi bir suçlu iadesinin caiz olmadığına karar verirse bu karar kesindir.Aksi karar çıkmış ise yürütmenin bu konuda bir onay vermesi gerekir.

Almanya'da kişiler bir yakalama emrine istinaden yakalanır ve en alt derece bir mahkeme tarafından savunması alınır. Bu süreç içinde kendisine suç isnad edilen kişinin iadeye onayı sorulur. Eğer onay olursa işlemler hızlanır. Yani hususilik kuralı ortadan kalkmış oluyor. Basitleştirilmiş yol kabul edilmezse şüpheli tarafından bu durumda eyalet mahkemesi tarafından cevaz kararı verilir.

Yüksek mahkeme bu kararını,

-Mütekabiliyet

-Çifte cezalandırılma

-Siyasi takibata uğramama garantisi

-Kamu düzenine aykırılık oluşturmama

-Orantılılık ve hukuk devleti standartları ne ölçüde sağlanmakta olduğu şeklinde kriterleri göz önünde bulundurmaktadır.

Eğer başından iade talebinin yerine getirilmeyeceği belli ise bu talebi eyalet mahkemesine göndermeden reddetmekteyiz.

Türkiye ile ilgili iki kesin ret sebebi vardır:

-Dgm mahkeme kararları nedeniyle

-Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezalarının varlığı

Soru:İade bazen uzun sürebiliyor ancak tutuklama için belirli bir süre var mı? Mahkeme iadeye karar vermişse idari işlemler için belirlenen bir süre var mı?

Cevap: Süre ile ilgili kesin bir kural yok çünkü senato sürekli orantılılık yönünden süreleri denetliyor ayrıca suçun ağırlığı ve iadesi istenen kısmın Almanya ile olan ilişkileri de bu süreyi etkilemektedir. Tutukluluk iade talebinden önce gerçekleşmiş ise iade işlemlerin uzunluğu nedeniyle tutuklu kişi serbest kalabilir.

Eğer suçlu iadesi talebini eyalet mahkemesi onaylamış ise iadesi istenen kişi federal anayasa mahkemesine başvurabilir. Bu durumda işlemler anayasa mahkemesinin kararına kadar bekletilir.

Normal uygulamada ise eyalet mahkemesinin kararı ve yürütmenin onayının ardından iade talebi bizim kurumumuza gelir. Bizler de mutabakat çerçevesinde bir takdir kararı alırız. Eğer neticede uygun görme kararı verilirse hızlı bir şekilde iade işlemi gerçekleşir. Bu konuda da süre yönünden bir sınırlama yoktur.

Soru:Basitleştirilmiş iadede kişinin rızasına rağmen iade işlemi yapılmayabilir mi?

Cevap:Eğer kesinlikle biliyorsak iade ilgilinin rızası olsa dahi o kişinin zararına ise iade için bazı garantiler isteyebiliriz. Özellikle infaz rejimi için garantiler.

Soru:Basitleştirilmiş iade durumunda rıza beyan eden suçlu bu beyanından vazgeçebilir mi?

Cevap:Bu konu sık karşılaşılan bir konu değildir. Eğer kişi bu rızayı usulüne göre vermiş ise geri alınamaz. Yazılı tutanak ile rıza alınır.

Suçlu kendiliğinden iadeyi kabul ederse yapılacak işlemler kanunumuzun 29-41-27-28 maddelerinde gösterilmiştir.

Soru:İade kararı mahkemesinde talep eden ülkenin yetkilisi bulunabilir mi? Fransa uygulamasında böyle bir usul mevcuttur.

Cevap:Eyalet mahkemelerinde yargılama yapılmadığından dolayı böyle bir müdahil olma usulü öngörülmemiştir.

Soru: 73. Madde ile ilgili olarak, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının AİHM tarafından aleyhe bir kararı bulunmamaktadır. Bununla birlikte terör suçlarına ilişkin ağırlaştırılmış müebbet hapis kararları nedeniyle iade taleplerinin reddedilmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cevap:Alman anayasa mahkemesi bu kararını Alman anayasasının 2. Maddesine dayandırmış olabilir. Alman anayasasının ikinci maddesi bir kişi belirli bir süreden sonra özgür kalmak hakkının bulunup bulunmadığını bilme hakkına sahip olmalıdır. Biz 15-20 yıllar için denetleme süreleri öngördük ve bu sürelerde kişinin serbest bırakılmasına karar verebiliyoruz. Aslında neyi uyguladığımızı da tam olarak bilemiyoruz. Alman anayasa mahkemesi ile AİHM arasında insan haklarını savunma konusunda bir yarış halinde oldukları da bilinen bir gerçektir. Bu yüzden birbirine aykırı kararlar alabilmektedirler.

Soru:Sınır dışı etme ile iade konusu bir araya geldiğinde hangi yolu tercih ederler?

Cevap:Kanununun 46. Maddesinde sınırdışı öncesinde iade kanalları denenmeli olduğu belirtilmektedir. Eğer iade reddedilmiş ise artık sınır dışı işlemleri de yerine getirilemez. İade onaylanır ise de sınır dışı işlemi yapılamaz. İade yapamayacağımız bazı ülkelere yönelik sınır dışı etmeyi kastetmeyeyim.

Soru: İade edilecek ülke ile sınır dışı edilecek ülkeler farklı olursa hangi yol tercih ediliyor?

Cevap:Önceliklendirme yapmak gerekiyor. İadeyi isteyen ülke vatandaşını sınır dışı isteyen ülkeye vermek istemiyorsa bu durumda iade yapmıyoruz.

Soru:Aynı suçtan iki ülke iade istiyorsa ne olur?

Cevap:Öncelikle isteyen ülkelerden birinin ab ülkesi olup olmadığına ve ceza soruşturmasının hangi ülkede daha iyi yapılacağı ve üçüncü olarak da suçun nerede işlendiğine bakarız. Son olarak da hangi ülkenin soruşturmaya daha samimi yaklaştığına bakarız.

Soru:Ülkeler arasında karşılıklı garanti talepleri durumunda ülkelerin mevzuatlarının aksine (kirbaç)garantiler verilirse iade işlemleri yapılır mı?

Cevap: Temel ilke olarak bu tür garantilerde temkinli davranıyoruz. Garantinin kabul edildiği istisnai durumlar çeşitli uluslararası kuruluş raporları ve dışişleri bakanlığından elde edilen bilgiler doğrultusunda mevcuttur. Garantilerin yerine getirilip getirilmediği hususunu takip ederiz.

Soru:Garantileri kim verecek merkezi makam mı mahkeme mi?

Cevap:Ülkeden ülkeye değişiklik olabilir. Ancak 72. Maddede bu iade talebinin gerektirdiği koşulları yerine getireceğini de taahhüt eder. Almanya'da bir şahıs tanık olarak çağırıldı ancak hakkında tutuklama kararı olduğu anlaşılırsa bakanlık karar verir.

Soru: Mesela şahıs hükümlü ve uyruğu olduğu devlete transferini istemekte iken başka bir ülke iadesini isterse nasıl bir yol izliyorsunuz?

Cevap: Her vakayı ayrı ayrı değerlendirilmelidir. Bu şahıs hakkında hem iade hem de nakil kararı verilir ardından merkezi makam hangisini tercih edeceğine karar verir.

İKİNCİ GÜN TOPLANTI TUTANAĞI (SORU-CEVAP)

Ralphriegel

“Ben eğer adli yardımlaşma yasasını tekrar yapacak olsaydım ab ve uluslararası olarak iki ayrı yasa şeklinde yapar ve başına genel hükümler kısmı koyardım.

Eğer bir yasa yapılacak ise istinabe hususunda herkesin ne yapıp ne yapamayacağını açıkça yazmak gerekeceğinden bunların derli toplu bir şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

Soru:Polis işbirliği ile adli yardımlaşma açısından biraz Alman sistemini açıklanabilir misiniz?

Cevap: Polisin yapabileceği ve yargının ne zaman devreye girebileceği hususunu Yönergemizin 120. Maddesinde açıklamaya çalıştık.Buna göre polis teşkilatı uluslararası anlaşmalar doğrultusunda kendisine verilen görevleri yerine getirir. Bu anlaşmalara ilişkin uzun bir listemiz vardır. Bu anlaşmalara ilişkin bilgiler internet sitemizde de mevcuttur. Bir de bunların dışında ABiçinde imzalanmış olan sözleşmeler bulunmaktadır.Bunlardan en önemlisi Shcengen sözleşmesinin uygulanmasına ilişkin anlaşmadır. İlke olarak yapabilecekleri arasında ise Alman ceza polisi bir makam tarafından yapılmış olan talep çerçevesinde izlenen bir kişinin yakalanması tutuklanması bilgi toplanması vs gibi bazı görevler ile adli tip yönünden bazı bilgileri paylaşabilecekten ancak içerde bir soruşturma varsa hiçbir bilgiyi paylaşmak mümkün olmayacaktır.

Banka hesap bilgilerine gelince Almanya'da finansal işlemlerden sorumlu olan kurumdan izin almak suretiyle polis tarafından bu hesapların varlığına ilişkin bilgi verilebilir ancak hesap hareketine ilişkin bilgiler adli yardımlaşma kapsamında verilebilir. İnternet bilgilerinin paylaşımında kamuya açık bilgilerin paylaşımında sorun yoktur. İnternet servis sağlayıcıları ile ilgili talepler iç hukukumuzda düzenlenmiş durumdadır.

Alman hukukunda bu bilgilerin erişimi iCloud da ise şöyle yapılır diyemiyoruz.

Ralphriegel

“Bir yasaya daha neler yazardım”

Mesela dava taraflarının hakları konusunda ayrıntılı düzenleme yapardım. Çünkü örneğin iade taleplerinde tarafların hiçbir aşamaya dahil olma durumları bulunmuyor. Usulen de eyalet mahkemesinin alacağı kararlarda önem arzeden eksiklikler vardır. Mesela tercüme hususunda düzenleme yoktur. İade edilecek kişi ilk olarak asliye mahkemesinde dinleniyor ondan sonra eyalet mahkemesinde dinleniyor. Mesela ben hâkimken kişiyi şahsen dinlemek isterdim. Çünkü eyalet mahkemesi duruşmamız bir karar veriyor ve bu karara taraflar müdahil olamıyor. Aslında bu yönde bir düzenleme var ancak iş yoğunluğu nedeniyle eyalet mahkemesi tarafları dinlememektedir.

Diğer bir husus ise eyalet mahkemesi kararına karşı kanun yollarını daha sade düzenledim. Bir yasa içinde 4-5 kanun yolu mevcuttur. Başka kanunların da benzer düzenlemeleri öngörülünce bir kanun yolu karmaşası oluyor. Bu da tarafları kanun yoluna başvurma konusunda zor durumda bırakıyor.

Adli yardımlaşmayailişkin yapılabilecek düzenlemeler ise;

Yasanın kendisi çok açık olmalı ve yeni suç türleri ve takip yöntemlerine göre yorumlanabilmelidir. Kanun tekniği yönünden de kolay anlaşılabilir bir tarzda düzenlenmelidir.

Adli yardımlaşma ile infaz devri konularını da birbirinden katı bir şekilde ayrılmalıdır. Bu iki konu kanunun farklı bölümlerinde düzenlenmelidir.

Aleni hukuksal hatalar ve dış politikayı ilgilendiren meseleler merkezi makam tarafından değerlendirilmelidir.

Ortak Soruşturma (JointInvestigation)

Bu ekipler ya AB sözleşmelerine göre ya da uluslararası anlaşmalara göre oluşturulmaktadır. Bu husus 61/b maddesinde düzenleniyor ve herhangi bir istinabe talebine gerek olmadan bilgi paylaşılabilmesi ve yabancı polis yetkililerinin Almanya'da görev yapabilmesinin önü açıktır. Federal Alman memuru önderliğinde yabancı memurlar soruşturma işlemi gerçekleştirebilir. Tercüme sorunu İngilizce konuşularak ancak dışarıya temin edilecek raporlar Almanca düzenlenerek çözülüyor.

Ayrıca yönergelerde de bu konuda 142/C maddesinde düzenleme bulunmaktadır .

Alman soruşturmasına ilişkin bilgiler kimse ile paylaşılmaz ancak konu çok önemli ise karşı taraftan garanti isteyebiliriz. Soruşturma devam ederken iki ülke arasında soruşturmanın salâhiyetini tehlikeye atmamak kaydıyla bilgi paylaşılabilir.

Nebis in idem kuralının anayasal bir kural olup olmadığı tartışmalıdır.

Sorulara madde madde verilen cevaplar:

42. Madde

Taleplerin Almanca olması çok önemlidir. Zira mahkemeler bu dilde yargılama yapmaktadırlar. Acil durumlarda tercümenin sonradan gelmesi de söz konusu olabilir.

Eğer çok önemli bir konuda talepte bulunan devletin imkânları tercüme ettirmeye müsaade etmiyorsa biz tercüme ederiz.

Bir de tercüme çok kötü ise biz yapabiliyoruz.

Bu istisnalar nedeniyle kanuna açık hüküm koymadık.

Bu hareket tarzını pratik uygulama belirledi.

43. Madde

Mahkemeden tercümesiz gelen evrakın bakanlıkta bir tercüman kadrosu bulunmadığından ve federal adalet kurumunda da bulunmadığından (bütçesel kaygılar) tercümelemlerin mahkeme tarafından veya savcılık tarafından yerine getirilmesi sağlanır.

47. Soru

Bu konuda yasal düzenlememiz yoktur. Sorulan sorular doğrudan yabancı hâkim savcı tarafından sorulur. Bu dinleme tanığın bulunduğu yer ülke mevzuatına göre yapılır ancak tanığın lehine olan hususlar da sağlanır.

56. Soru

El koyma taleplerinde önce tedbirin geçici mi kesin mi olduğunun tespiti gerekir. Kazanç bir yabancı ülkeye gelmişse o ülkenin usulü uygulanır. Bizim uygulamamıza göre savcılık bir el koyma talebinde bulunulduğunda tamamen yurtdışından gelen talebe itimat edilir ve mahkeme kararı aranmaz ancak el konulan malvarlığının yurt dışına gönderilmesi durumunda mutlaka mahkeme kararı aranmaktadır.

Bizden yurtdışına giden el koyma taleplerinde mutlaka hakim kararı gerekir yerine savcı kararı da olabilir.

57. Madde

El koyma dolayısıyla oluşan zararı biz karşılamaktayız. Eğer malvarlığı bizim ülkemizde ise muhafaza masrafları biz karşılamaktayız. Ancak sanat eserlerinin muhafazası oldukça masraflıdır. Çok yüksek meblağa sebep olacak olan el koymaların muhafazası masraflarını genelde iki ülke arasında pazarlık yapılmalıdır. Soruşturma kovuşturma devirleri isteyebilir ancak hukuki açıdan çok önemli değildir.

Bazı şekli hususlara riayet edilmelidir. Savcıların yeni dava üstlenme konusundaki isteklilikleri çok önemli bir dosya olmadığı müddetçe sınırlıdır.

73. Soru

Alman savcı ilgili ülke makamlarına bilgi verme mecburiyetinde değildir.

Almanya bu sözleşmeye ihtiyaç duymadığı için taraf değildir. Eğer ihtiyaç duyarsak soruşturmanın devri müessesesine başvurabiliriz.

Almanya'dan suç ihbarı konusunda gelen talepler?

Talep savcı tarafından yapılmaktadır bakanlığın bu konuda yetkisi bulunmamaktadır. Alman yasalarındaki boşluk nedeniyle Almanya'daki soruşturma açısından önce bir durma kararı verilir.

İSTİNAF MAHKEMESİ ZİYARETİ TOPLANTI TUTANAĞI

İade hususunda nasıl bir yol izlendiğinden söz edersek, öncelikle savcılık olarak aldığımız kararların tarafları doğrudan ilgilendirdiğini biliyoruz. Bu yüzden de etkili ancak hukuki yollar takip etmek mecburiyetindeyiz.

Meiness

İade

Berlin uygulamasını anlatacağım ve örnekler üzerinden sorunları tartışacağız

Genel olarak:

4 milyonluk bir Alman kenti olan Berlin'de 200 bin civarında Türk vatandaşı yaşamaktadır. Bu yüzden Türkiye ile canlı bir iade ilişkisi olması gerekirken durum tam tersidir. Bunun çeşitli sebepleri var. İki ülke arasındaki iade prosedürünün çok karmaşık olması bunlardan biridir. Somut rakamlara göre 2012 yılında Berlin'den 86 kişi transfer edildi ve 123 kişi de Berlin'e transfer edildi. Büyük bir kısmı Polonya'ya yapılmaktadır. Bizden gidenlerin çoğu da Baltık ülkeleri ve Polonya'ya iade edilmektedir. Bu artışın sebebi **Avrupa tutuklama müzekkeresi** müessesesinin yürürlüğe girmesidir ve buna göre vatandaşlarımızı da başka ülkelere iade etmekteyiz. AB tutuklama müzekkeresi prosedürü son derece sadeleştirdi ve hızlandırdı. Bu devrim niteliğinde bir uygulamadır. AB yakalama emri müessesesini iç hukuk müktesebatına aktarım mecburiyeti bulunmaktadır. Türkiye'ye yapılan ve Türkiye'den yapılan iadeler için ise eski mevzuatımızı uygulamaktayız. Ancak ab yakalama emrinin yürürlüğe girmesinden sonra dahi onay süreçleri uygulanmaktadır. Bu izin sürecini biz ve Berlin yüksek eyalet mahkemesi kullanıyor ve bir iade talebinin mahkeme tarafından onaylanmasını sağlıyoruz. Nitekim bu konuda karar mercii olarak bizim gösterilmemiz gösteriyor ki uluslararası iade çok önem arz eden bir konu olarak görülmektedir. Başsavcılık ve yüksek eyalet mahkemesince yapılan izin sürecinin ardından onay sürecinde politika yapıcılar devreye giriyor. Pratikte sorunsuz işleyen bu süreç ara sırada kamuoyunda bilinen vakalar nedeniyle uzayabilmektedir.

İade süreci normalde İnterpol veya Shcengen üzerinden gelen bir talep doğrultusunda bir tutuklama gerçekleşir. Bu iade süreci katı bir hâkim kararına ihtiyaç duyulmaktadır. Tutuklanan kişi kısa bir süre içinde hâkim karşısına çıkarılır ve savunması alınır. Burada ilk sorguda hâkim kimlik kontrolü yapar. Ardından iade sürecine (basitleştirilmiş) rızasını ve hususilik ilkesinden vazgeçip geçmediğini sorar. Eğer şahıs basitleştirilmiş iadeye rıza gösterirse bu karardan dönemez. Bizdeki rakamlara göre **%40** civarında iade talebinde basitleştirilmiş iade talebinin kabul edildiği görülmektedir. Hakimin rolü

önemlidir çünkü basitleştirilmiş iade konusunda rızanın işlemleri hızlandıracağını tutukluya bildirmelidir.

Soru:Eğer basitleştirilmiş iade hususunun açıklanması ihmal edilmişse?

Cevap:Bu konuda bilgi verilmemişse bu durum telafi edilebilir ancak bu husus ihmal edildiğinde basitleştirilmiş iade ilkesi uygulanmamaktadır.

Bu hususun açığa kavuşmasının ardından asliye hakimi bir geçici tutuklama kararı verir. Yüksek Eyalet mahkemesine gönderilen bu geçici tutuklama kararı eyalet mahkemesince iadenin kabulü ile birlikte tutuklama kararına çevrilir ve iade işlemleri başlar. Bu tüm Almanya için geçerli bir uygulamadır. Başsavcılık olarak bizim görevimiz bu süreçte kişiyi yakalama ve gözaltında tutma şeklinde bir işlemdir. Yüksek eyalet mahkemesi dosyanın tekemmül etmiş olduğunu düşündüğü takdirde iade kararı vermek üzere tutuklama kararı verir ancak aksi durumda yüksek eyalet mahkemesi dosyanın tekemmül etmesine kadar geçici tutuklama kararı verebilir.

Soru: İlk derece mahkemesinin geçici tutuklama kararına itiraz hakkı mevcut mudur?

Cevap: Pratikte bu sürecin çok hızlı ilerlemesinden dolayı mümkün değildir. Kişinin iadesine ilişkin dosya hazır değilse vs daha sonradan gelen tüm evrakların temininden sonra kişi ilk derece mahkeme gibi tekrar sorgulanır ve rızasına ilişkin beyanları alınır.

Yüksek eyalet mahkemesi tutuklamadan kaçınıcı alternatif denetimlere tedbirlere başvurulabilir ancak bu çok istisnai bir durumdur. Yakalama emrinin geçerlilik süresi 2 aydır. Bu süre yeni bir mahkeme kararı ile 2 ay daha uzatılabilir. Burada en önemli sorumuz da 2 aylık süreye riayet etmek konusundadır. Eğer bu süre içinde belgeler tamamlanmazsa kişi derhal serbest kalır. İade süreleri her zaman hızlı gelişmez. Bu nedenle tutuklama kararı her iki ayda bir yüksek eyalet mahkemesi kararı gerekmektedir. Orantılılık ilkesi gündeme gelmektedir ancak bunun yanında bir de iadenin onayı kararı gerekmektedir.

Soru: İadesi istenen şahıslarla ilgili delil değerlendirilmesi hangi düzeyde yapılıyor?

Cevap:Bizim iade sürecinde herhangi bir suç inceleme işlemi bulunmuyor. Ancak yüksek eyalet mahkemesi istisnaen ilgili devletten ilave bilgi isteyebilir.

Soru:İlgili kişinin iadede kurtulmak için ileri sürdüğü afaki iddiaları hakkında da araştırma yapılıyor mu? İşkence veya siyasi sığınma gibi?

Cevap:Burada kişinin anlatımına bakarız. Anlatımlar tutarlı ise ek bilgi istenebilir. Afaki iddialarına ilişkin tutarlı beyanlarda bulunamazsa inandırıcılık açısından yeterli görmeyiz. Ülke deneyimi de önemlidir. İadesi düşünülen ülke ile ilgili bilgi toplanır ayrıca ülke ile koşullu iade konusunda anlaşılır ve iade sonrası infaz süreci takip edilir.

Soru:Bizim uygulamamızda iade kararına karşı temyiz yoluna gidilebilmektedir. Bu uygulamamız hakkında ne düşünürsünüz?

Cevap: Burada iki sebep var birincisi iadeye karar veren makamın eyalet yüksek mahkemesi gibi üst bir makamın vermesi ve ikinci olarak da iade sürecinin hızlı olması gerektiğine olan inancımız. Bu nedenlerle iade kararına karşı itiraz hakkı tanımıyoruz. Size sistemimizi tavsiye edebiliriz.

Soru:Federal yüksek mahkemenin iade konusundaki etkisi nedir?Federal savcı bu mahkemeye başvurabilirken tarafın böyle bir hakkının olmaması eşitlik ilkesine aykırı görülüyor mu?Sürecin uzunluğu nasıl makul hale getirilebilir?

Cevap:Başvuru nedeniyle süreçte uzama olursa hapsin infazının ertelenmesi gibi alternatif yöntemler uygulanabilir. Federal savcılık bu başvuruları federal yapısını yeknesaklığının sağlanması amaçlanmaktadır.

Örnek vakalar:

Vaka 1

Kapsamlı uyuşturucu kaçakçılığından aranan bir Alman vatandaşı vardı. Bu şahıs Eylül 2011 de Antalya'da tutuklandı ve bekleme süreci başladı. Şahsın avukatı Türkiye'deki tutukluluk koşullarının kötülüğünden bahsederek Almanya'ya iadesini talep ettiğini ancak iade kararına karşı da Yargıtay'da itiraz ettiğini de öğrendik. 2012 yılında halen Yargıtay'da olan dosyasında avukatı çeviri hatasından dolayı basitleştirilmiş iade taleplerinin işleme alınmadığını iddia etti. Bunun ardından biz dışişleri bakanlığımıza bu hususu ilettik ancak yapılacak bir işlem olmadığı bildirildi. Avukatı tutuklama kararının kaldırılması talebinde bulundu ancak bu istek eyalet mahkemesi tarafından reddedildi zira Türkiye'deki cezaevi şartlarının gayet iyi olduğu bilgisi geldi.

Not: Bu dosya hakkında kesinleşmek kararı var ve dosya bakanlar kurulunun önündedir.

Vaka 2

Geçtiğimiz sene AlexanderPlatz da meydana gelen bir kavganın ardından bir kişi öldü ve onur Urkal isimli şüpheli Türkiye'ye kaçtı. Faillerin kimliğinin tespit edilmesiyle anladık ki onur UrkalBerlin'deki bir yerel gazeteye röportaj veriyor ve suçsuz olduğunu iddia ediyor. Bu durumun kamuoyunda duyulması üzerine İnterpol yakalama emri çıkarttık. Burada Türkiye'den gelen cevapta tutuklama emrinin çok alelacele alındığını ve diplomatik kanaldan gönderilmesi gerektiği hususlarının belirtilmesine şaşırдық. Çeşitli yazışmaların ardından iadesi amacıyla yapılan tutuklama emrinin nereye yapılacağı hususunu araştırırken bu kişinin 1990 yılında Türk vatandaşlığına geri döndüğünü öğrendik ve bütün iade çalışmalarımızın boşuna olduğunu anladık. Daha sonra Türkiye'den ilgili olaya ilişkin tüm bilgi ve belgelerin gönderilmesi yönünde bir istinabe talebi aldık. Bundan anladığımız Türk tarafının soruşturmayı devralmak istediği idi ancak biz Türk vatandaşlığı konusundaki bilgiyi daha önce edinse idik bu kadar çaba ve mesaiye gerek kalmazdı. Daha sonra Türkiye de bu konuda bir soruşturma başlayınca bu kişi Berlin'e geri döndü ve yakında duruşması başlayacak.

ÜÇÜNCÜ GÜN TOPLANTILARI:

4- CEZA İNFAZININ DEVRİ :

Soru: İnfazın devri hangi cezalar ve tedbirler için mümkündür? (Hürriyeti bağlayıcı ceza, para cezası, müsadere, hak yoksunlukları, belgelerin geri alınması emniyet tedbiri, denetimli serbestlik kapsamındaki tedbirlere alınması uygulanıp uygulanmadığı)

Cevap:Özgürlüğü kısıtlayıcı cezalar verildiğinde, denetimli serbestlik hükümleri, para cezası ve müsadereyi gibi konular da uygulanabilir cezalardır.

Gözaltı konusundaki kararlar ise infaz devrinde uygulanmaz. (Denetimli serbestlik) ama bunun değiştirilmesi söz konusudur.

Hak kayıpları Almanya'da uygulanmıyor mesela ehliyetini bir süreliğine geri almak gibi tedbirler gibi. Seçme seçilme hakkı da buna dâhildir.

Denetimli serbestlikle ilgili AB çerçeve kararına göre üye devletlerarasında uygulanmada sadece ceza aktarılmıyor ve denetimli serbestlik ile ilgili daha sonra yapılması gereken işlemlerin yerine getirilmesinden de infazın devredildiği ülke sorumludur. Bu durumda denetimli serbestlik hükümleri AB ve üçüncü devletler için uygulanmamaktadır. Bu gibi durumlarda Almanya üçüncü ülkeye başvurarak denetimli serbestlik uygulamasına ilişkin o ülkeden görüş soracaktır.

HÜKÜMLÜ NAKLİ :

Soru: Hükümlünün nakle ilişkisi nasıl şekillenmektedir?

Cevap:Hükümlünün nakle ilişkisi gerekmez veya oraya gönderildiği takdirde gerekmez. Almanya'nın infazı üstlenmesi durumunda hükümlünün nakle ilişkisi gerekmektedir.

Burada iki aşamalı bir yöntem vardır.

1. Uygunluk aşaması

İlgili kişinin korunması amaçlanmaktadır. Bu çerçevede bir Alman mahkemesi bir inceleme yapar ve cezanın infazı konusunda Almanya'nın üstlenmesi veya başka bir ülkede infazın gerçekleştirilebileceğine karar verir.

2. Onay aşaması

AFC' nin ilişki kurduğuna göre Federal Adalet Bakanlığı bu konuda karar vermeyi yetkisine girmektedir. Ancak Federal Adalet Bakanlığı bütçe kısmını Eyalet Adalet Bakanlıklarına bırakmıştır.

Soru: Para cezasını ödeyemeyen hükümlünün naklini sağlayabiliyorlar mı?

Cevap: Bu mümkündür. Yanı sıra ödeyemeyen kişinin cezasını ilave bir ceza veriliyor ve bu cezanın Türkiye'de infazı istenebiliyor. Bu para cezasını hapse infazdan sorumlu savcılık çeviriyor.

Soru: Şahıs çift vatandaşlıktan nasıl bir yol izleniyor?

Cevap: Alman vatandaşlığına nakle engel teşkil etmiyor. Tabii hükümlünün nakle olması şartıyla.

Soru: Afdurumundanasilbiryolizleniyor?

Cevap: Aksözleşmesiçerçevesindeinfazvekararülkesindeortayaçıkanafikiülkede de uygulanır. Almanya'dakiafiseeyaletdüzeyindebirkararolduğuiçinAlmanyabukonudakisözleşmeyebiraçıklamagetir miştir.

MeselaAlmanya'dainfazedilenbircezanınTürkiye'deinfazıkonusundaTürkiye'debirafçıkarsabununkişiyeye uygulanmasıAlmanya'nınbironayınatabidir. Tabi AB ülkeleriarasındauygulamafarklıdır. AB içindebirafgerçekleşirseAlmanmakamlarınınbironayyetkisigerekmez.

Soru: Bu usülinfazdevrinde de sözkonusudur?

Cevap: Evet her ikisi için de sözkonusudur.